

## EXODUS (4)

### HJM Sales

Geliefde broeders en zusters, het boek Exodus is te verdelen in drie gedeelten:

1. Israël in Egypte (Ex. 1 t/m 15)
  - De slavernij (Ex. 1)
  - God voorziet in een verlosser (Ex. 2 t/m 4)
  - De strijd met en tegenstand van faraö (Ex. 5 t/m 11)
  - Verlossing door het bloed van een lam (Ex. 12:1-30)
  - Verlossing door Gods macht (Ex. 12:31 t/m Ex. 14)
2. Israël trekt door de Rode Zee en is op weg naar de Sinaï (Ex. 16 t/m 18)
3. Israël bij de Sinaï (Ex. 19 t/m 40)

Ik wil thans aanvangen met de bespreking van hoofdstuk 1, dat dus handelt over het volk Israël, dat zuchtte onder zware slavernij in Egypte.

### Hoofdstuk 1

Ex. 1:1-5 – *“1 Dit nu zijn de namen der zonen van Israël, die in Egypte gekomen zijn, met Jakob; zij kwamen er in, elk met zijn huis. 2 Ruben, Simeon, Levi, en Juda; 3 Issaschar, Zebulon, en Benjamin; 4 Dan en Nafthali, Gad en Aser. 5 Al de zielen nu, die uit Jakobs heup voortgekomen zijn, waren zeventig zielen; doch Jozef was in Egypte.”*

De Nederlandse Statenvertaling van de bijbel begint vers 1 met: *“Dit nu zijn de namen.....”*. In de Hebreeuwse grondtekst staat echter geschreven: *“**En** dit zijn de namen.....”*, waarmee wordt benadrukt, dat het boek Exodus in feite een vervolg is op het boek Genesis, waar geschreven staat dat de zonen van Israël naar Egypte vertrokken en daar kwamen te wonen (Gen. 46). In Deel 2 van deze studie ben ik hier reeds op ingegaan.

Waarom was en is er een Exodus, een Uittocht, een Verlossing nodig? Omdat Israël in Egypte in slavernij zuchtte en omdat wij door de zondeval in de wereld onder satan's heerschappij zijn terechtgekomen.

Ook de geestelijke betekenis van *“namen”* (Hebr. *“Sjemot”* – שְׁמוֹת ) heb ik reeds in Deel 2 en Deel 3 behandeld. *“Namen”* is tevens de Hebreeuwse naam van het boek Exodus.

### **Het getal zeventig**

Maar in het schriftgedeelte dat we zojuist lezen, zien we in vers 5 nóg iets bijzonders: *“Al de zielen nu, die uit Jakobs heup voortgekomen zijn, waren zeventig zielen; doch Jozef was in Egypte.”* Het latere volk Israël (Jakob = Israël), dat door God uit Egypte werd verlost, was oorspronkelijk zeventig zielen groot (lees ook Gen. 46:5-27). **Waarom wordt dit benadrukt?**

Omdat deze zeventig zullen uitgroeien tot Gods schitterende Bruid, die zal bestaan uit ontelbare gelovigen uit de heidenen en het Joodse volk. Uit genade werden zij en ook wij uit de slavernij gered en mogen Gods toorn ontvlieden. En het is belangrijk, dat wij net zoals Abraham de Bruid in het oog zullen behouden (Hebr. 11:10,16) en deze voorgestelde hoop in geloof zullen blijven vasthouden (Hebr. 6:18).

Het getal zeventig is een duidelijke indicatie dat Exodus de verlossing van **alle** kinderen Gods uit **alle** natiën en uit **alle** volkeren ter wereld typeert. Want we lezen immers in Gen. 10:1-32, dat na de zondvloed zeventig volkeren uit Noach's zonen werden geboren, die zich over de aarde verdeelden (Gen. 10:32) en zich vervolgens vermeerderden tot de huidige ontelbare wereldbevolking. Miljoenen en miljoenen uit deze bevolking zullen er door Jezus worden gered en blijkbaar is er straks nog voldoende plaats aan Gods tafel.

God houdt van elk individu en van elk volk. Hij kijkt niet of we arm of rijk zijn of gebrekkig. Hij kijkt niet naar de religie die we aanhingen. Neen, Hij houdt van elk mens en wil hem redden. Luk. 14:21-23 – *“En dezelve dienstknecht weder gekomen zijnde, boodschapte deze dingen zijn heer. Toen werd de heer des huizes toornig, en zeide tot zijn dienstknecht: Ga haastelijk uit in de straten en wijken der stad, en breng de armen, en verminkten, en kreupelen, en blinden hier in. En de dienstknecht zeide: Heere, het is geschied, gelijk gij bevolen hebt, en nog is er plaats. En de heer zeide tot den dienstknecht: Ga uit in de wegen en heggen; en dwing ze in te komen, opdat mijn huis vol worde;”*

Wie zijn die armen en verminkten en kreupelen en blinden? Dat zijn de heidenen die de Here God niet kennen. Zij zullen éérst ingaan, omdat het genodigde volk van Israël, dat de Here God wel kende, weigerde. Israël zal ten laatste pas ingaan!

Rom. 11:25-26a – *“Want ik wil niet, broeders, dat u deze verborgenheid onbekend zij (opdat gij niet wijs zijt, bij uzelfen), dat de verharding voor een deel over Israël gekomen is, totdat de volheid der heidenen zal ingegaan zijn. En alzo zal geheel Israël zalig worden.....;”*

Ook in de bijzonderheden van het Brandofferaltaar (typebeeld van Jezus' kruis) in het Tabernakelcomplex zien we Gods grote liefde voor de wereld terug. Het Brandofferaltaar spreekt van een open uitnodiging aan ieder mens om tot Jezus te komen en te worden gered. Zijn offer is werkelijk voor ieder mens en volk op aarde en voor iedere zondaar bestemd. Over één van de bijzonderheden van het Brandofferaltaar wil ik wat meer zeggen.

Zo was het Brandofferaltaar vierkant (Ex. 27:1), namelijk vijf ellen lang en vijf ellen breed. De vierkante vorm betekent dat de verzoening door Jezus, Die op het kruis werd geofferd, bestemd is voor de gehele wereld. Want vier is een getal dat verwijst naar Gods bemoeienis met de wereld. Voorbeelden:

1. Denkt u aan de vier windrichtingen noord, oost, zuid en west. Joh. 3:16 – *“Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe.”*
2. En in de vorige les hebben we gezien dat de vierde Hebreeuwse letter, de letter “daleth” ( ד ) niet enkel taalkundige betekenis heeft. Het staat ook voor het getal “vier” en betekent tevens “deur”. Door Jezus gered en Gods kind worden is als binnentreden door de deur. Jezus is de door God geschonken Deur (Joh. 10:7,9).
3. Het lijkt mij daarom ook geen toeval dat aan de basis van het heerlijke Evangelie van Verlossing vier evangelieën liggen, dat van Mattheüs, Markus, Lukas en Johannes.
4. Ook indien we de Hebreeuwse grondtekst nader onderzoeken, zien we dat Gods verzoening werkelijk voor ieder mens, wáár hij ter wereld ook woont, bestemd is. Het woordje “vierkant” dat in Ex. 27:1 is gebruikt, is het Hebreeuwse “ravoe-a” ( רבוע ). De stam “raava” ( רבע ), waaruit “ravoe-a” ( רבוע ) is afgeleid, heeft ook de betekenis “wijd verspreid uiteenliggen”. De verlossing op grond van de verzoening die Jezus op het kruis tot stand heeft gebracht, is bestemd voor alle mensen die geloven, hoe wijd verspreid zij ook over de wereld wonen. Zwart, bruin, geel, rood, blank, of men nu woont op de ijsvlakten van Groenland of in grote miljoenensteden of op het platteland of in de diepste jungles. Jezus stierf voor ieder mens.

De zeventig afstammelingen van Noach groeiden heel snel uit tot alle volkeren op aarde, terwijl de zeventig afstammelingen van Jakob snel uitgroeiden tot een omvangrijk volk. Ex. 1:6-7 – *“6 Toen nu Jozef gestorven was, en al zijn broeders, en al dat geslacht, 7 Zo werden de kinderen Israëls vruchtbaar en wiesen overvloedig, en zij vermeerderden, en werden gans zeer machtig, zodat het land met hen vervuld werd.”* Lees ook Deut. 10:22. Jozef was ooit gevangen genomen en als slaaf naar Egypte gevoerd. Daar kwam hij zelfs in de gevangenis terecht. Menselijkerwijs uitzichteloos, maar niet bij God! Jozef werd uiteindelijk gezegend. Hij werd onderkoning van Egypte en verkreeg een positie, waarin hij ook zijn familie tot grote zegen kon zijn. Gods raadsbesluiten zullen dan ook worden volbracht (Jes. 46:9-13)! Daarom is het goed om ondanks ontmoedigende omstandigheden altijd op God te blijven vertrouwen, zoals de Sunamietische vrouw ook deed, terwijl notabene haar zoontje,

die haar door God was beloofd en geschonken, zojuist was gestorven (2 Kon. 4:20,23,26). Maar zij geloofde in zijn opstanding uit de dood en zei: *“Het is wel!”* en *“Het zal wel zijn!”*. Onze vijand satan biedt tegenstand, maar God is altijd vele malen sterker. Daarom, terwijl uiteindelijk Jozef en al zijn broers en familieleden stierven, leidde God toch alles voor Israël ten goede. Ook de dood is niet in staat om Gods raadsbesluit te veranderen. Ondanks alles zegende en vermeerderde God Israël geweldig. Hiermee werd een deel van Zijn eerdere beloften aan de aartsvaders, namelijk groei tot een omvangrijk volk, vervuld (Gen. 17:1-8; 26:1-5; 28:13-15). Ook Zijn andere beloften (o.a. de landsbeloften) zullen worden vervuld en geen faraö (die Israël's groei haatte) of aardse koning, geen president van de USA, geen EU en geen VN, zal daar verandering in kunnen brengen.

Laten we eens wat dieper ingaan op de geestelijke betekenis van het getal zeventig. Zeventig is het produkt van tien en zeven, want  $10 \times 7 = 70$ . Daarom wil ik dit getal als zodanig benaderen.

Het getal tien duidt op volmaaktheid en volkomenheid, maar dan de volmaaktheid van Gods orde. In het bijzonder als het gaat om oordeel, gericht en wet ziet men dit tot uitdrukking komen. Zo kennen we Gods tien geboden (Ex. 20:1-17) en ook de tien plagen die God over Egypte zond. En Noach was de tiende generatie, toen God het oordeel van de zondvloed over de mensheid zond (Gen. 5). *“Tien”* (in Hebreeuws *“esser”* – עֶשֶׂר ) komt van het woord *“asarah”* ( עֲשָׂרָה ) dat *“opeen stapelen, groeien”* betekent. Een goed verstaander begrijpt daarom de onderliggende boodschap en heeft maar een half woord nodig.

Het getal zeven (Hebr. *“sjevah”* – שֶׁבַע ) duidt eveneens op volmaaktheid en volkomenheid, maar nu goddelijke heiligheid en rust, omdat het werk is gedaan. De stam is *“sjavah”* ( שָׁבַע ) en betekent *“vol zijn, volledig zijn, bevredigd zijn, compleet zijn”*. In dit verband is het goed te denken aan de sabbatsrust op de zevende dag (Gen. 2:2-3) en het aanbreken van het Duizendjarig Vrederijk van Koning Jezus op de geestelijk zevende dag. NB, één dag is als duizend jaar bij God (Ps. 90:4; 2 Petr. 3:8).

Het getal zeventig betekent in dit verband, dat Gods raadsplan conform Gods orde volmaakt en met alle geestelijke kracht zal worden uitgevoerd. Tótdat het volledig en compleet zal zijn! Het getal van het aantal mensen, dat Hij voor Zichzelf heeft afgezonderd als Zijn Bruid, zal worden behaald (Rom. 11:25). Zeventig is daarom ook het getal van volmaakte goddelijke veelheid. Zoals God het heeft bepaald, zal alles gebeuren! Vast en zeker! Ogenschijnlijk langzaam, maar onstuitbaar! Matth. 5:18 – *“Want voorwaar zeg Ik u: Totdat de hemel en de aarde voorbijgaan, zal er niet een jota noch een tittel van de wet voorbijgaan, totdat het alles zal zijn geschied.”* Prijst God, dat wij thans reeds Zijn rust (van de Heilige Geest) mogen ervaren (Jes. 28:11-12; Matth. 11:28-30; Hebr. 4:9-11) en nog onder de overvloedige genade van God mogen leven. Matth. 18:21-22 – *“Toen kwam Petrus tot Hem, en zeide: Heere! hoe menigmaal zal mijn broeder tegen mij zondigen, en ik hem vergeven! Tot zevenmaal? Jezus zeide tot hem: Ik zeg u, niet tot zevenmaal, maar tot zeventigmaal zevenmaal.”* Dankt u Hem hiervoor, want Gods oordeel zal pas vallen als het getal van Zijn Bruid compleet is. En richt uw ogen net zoals Abraham op de Bruid (Hebr. 11:10,16). De Hebreeuwse letter *“ajien”* ( ע ) dat staat voor het getal zeventig betekent immers tevens *“oog”*.

Voorbeelden van het getal zeventig in de bijbel:

Hiervoor kwam al aan de orde, dat zeventig volkeren de aarde na de zondvloed herbevolkten en uitgroeiden tot een gigantische wereldpopulatie. En er kwamen zeventig personen uit Jakobs lichaam voort, die naar Egypte gingen. Deze zeventig personen bouwden het miljoenenvolk Israël op. (NB. de tekst van Hand 7:14-15 dat een getal van vijfenzeventig noemt, schijnt volgens onderzoekers niet in tegenspraak te zijn.)

Zo ook stelde Mozes op Gods bevel in de woestijn zeventig oudsten aan om dat grote volk ordentelijk te kunnen besturen en richten (Ex. 24:1; Num. 11:16). De Joodse raad, het Sanhedrin, had daarom eveneens zeventig oudsten.

Geweldig dat er in de oase Elim, waar het volk van Israël tijdens de woestijnreis uitrustte, zeventig palmbomen stonden, terwijl er ook twaalf waterbronnen waren (Ex. 15:27): een profetisch beeld van de vergadering van de gelovigen uit de 'zeventig volkeren' die hun dorst lessen aan de waterbronnen van de leer der twaalf apostelen. Een palmboom is overigens "tamar" (תמר) in het Hebreeuws, hetgeen betekent "rechttop staan". Dat was nu precies wat de oudsten moesten doen toen zij het volk richtten!

Daarbij waren zeventig jaarweken (in totaal 490 jaar) door God aangewezen om alle ongerechtigheid van Jeruzalem te verzegelen en elke zonde te verzoenen en een altijd-durende gerechtigheid te bewerkstelligen. Dan. 9:24 – *"Zeventig weken zijn bestemd over uw volk, en over uw heilige stad, om de overtreding te sluiten, en om de zonden te verzegelen, en om de ongerechtigheid te verzoenen, en om een eeuwige gerechtigheid aan te brengen, en om het gezicht, en den profeet te verzegelen, en om de heiligheid der heiligheden te zalven."*

Deze tekst heeft direkt met Israël en Jeruzalem tijdens de Babylonische ballingschap te maken, maar heeft door de diepe betekenis van het getal zeventig ook profetische betekenis. Immers zijn ook wij na onze ballingschap in het wereldse Babylon met God verzoend door Jezus' Kruisoffer. Houdt u het typebeeld van de Bruid als het Nieuwe Jeruzalem voor ogen!

Jezus zond zeventig discipelen uit (Luk 10:1,17) om het Evangelie te verkondigen en die evangelieverkondiging zal resulteren in een schitterende Bruid, de Gemeente, het Lichaam van Christus, bestaande uit ontelbare wedergeboren mensen (Jood en heiden). En die Bruid heet het Nieuwe Jeruzalem, de heilige stad (Openb. 21:2,10). Dus heeft ook het Nieuwe Jeruzalem met het getal zeventig te maken. Zeventig duidt op de volheid van Gods volk.

Wat een mooie tekst is Ex. 1:5 daarom! De zeventig zielen waarmee alles begon, zullen uitgroeien tot één schitterende, volmaakte Bruid. Hallelujah! Twaalf aartsvaders van Israël, in eerste instantie uitgegroeid tot zeventig zielen, werden tot een groot volk dat door God werd verlost. En zij duiden op de twaalf apostelen, deel uitmakend van in eerste instantie zeventig discipelen van Jezus, die zullen uitgroeien tot één groot volk, Jezus' Bruid. Daar zal God voor zorgen en niets kan Hem weerhouden!

Maar geliefde broeders en zusters, de groei en de omvang van Israël werd een bedreigende factor in Egypte. Het was faraö een doren in het oog, dat Gods volk groeide en machtig werd. Zo zal ook satan's tegenstand exponentieel groeien! En mensen die Jezus en de Waarheid verwerpen, zullen door hem worden gebruikt. Omdat zij de leugen geloven. In het volgende deel van deze studie zullen we hiermee verder gaan. Moge de Heiland u en mij zegenen. Amen.

(wordt vervolgd)